VI. évfolyam, 43. szám

1950 október 20

Ludas Matyi

1940: Hogy fogok én ide bejutni?

1950: Bejutott!

70 fillér

A tanácstag jól dolgozik

— Miért jelölték tanácstagnak, szaktárs?
— Jó ajánlólevelem volt.
— Miféle ajánlólevél?
— Ez itten...

Helyszíni közvetítés Truman fejéből

Kedves hallgatóim, itt állok Harry S. Truman fejében. Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a világon elsőnek adhatok helyszíni közvetítést innen, nekünk is különleges engedélyt kellett kérnünk a fej bérlőitől, az amerikai hadianyaggyárosoktól. Felteszem, kedves hallgatóim, hogy a legtöbben Önök közül még nem jártak Truman fejében, ezért megpróbálom pontosan leirni a helyszínt, bár itt belül meglehetősen sötét van, de szerencsére hoztam magammal zseblámpát. Mindjárt az előtérben ott állnak szépen felslichtolva a szürkekéregre, egészen a fejebúbjáig a háborús gondolatok. Hátrább, az egyik agylebenyben éppen készülnek a Munkásellenes Elképzelések, ide idegeneknek szigorúan tilos a belépés. De nini, itt jön éppen egy agysejt, szólitsuk csak meg.

— Hogy van, kedves Agysejt?

— Hát hogy lehetek? Volt már maga agysejt a Truman fejében?

Kissé ingerültnek látszik ez az agysejt, kedves hallgatóim, várjuk meg, amig lecsillapodik, biztos érdekes dolgokat tud nekünk mondani, hiszen ott van szegény egész nap a Truman fejében, sok mindent átélhetett már.

— Hogy telik itt a napjuk, Mr. Agysejt? Beszéljen valamit a munkájáról!

— Kissé egyhangú a munkám. Bizalmas beosztásom van. Én találom ki az ürügyeket a rablóhadjáratokra, meg a terrorbombázásokra.

— Mi az a kis kalapács a kezében?

— Kell. Egész nap hazugságokon töröm a Truman fejét.

Egy másik agysejt lép ide hozzánk, kedves hallgatóim, finoman mosolyog.

— Bemutatom a kollégámat. Ő is agysejt, csak más beosztásban dolgozik. Ő találja ki az emberséges szólamokat.

Kacsint a szemével, amelyet alig látni, hisz egy ilyen agysejt rendkivül kicsiny. Halljuk csak, mit mond.

— Egy sejtcsoportban dolgozom ezzel a kollégámmal. Amikor ő kitalálja az emberséges szólamokat, én meg a terrorbombázásokat, rengeteget röhögünk együtt...

Sétáljunk tovább az agytekervények között, kedves hallgatóim, nagyon romantikus erre, nini, ott az agyfüggeléken lóg egy régi ábránd földig bombázott városokról, elég friss még, látszik, hogy gondosan ápolják, mindennap öntözik. Az egyik széles tekervényen majdnem belebotlunk a fasiszták iránti rokonszenvbe. Nini, hát ez a nagy méregzöld itt micsoda? Ja, egy készülő Truman-beszéd, szép, kerek, csak nagyon rossz szaga van.

A nyúltagy legszélén egy kis agysejtecske igyekszik elbújni előlünk, tenyerével takarja el a szemét, behúzódik a sarokba. Szólitsuk csak meg.

— Egy pár szót a rádióhallgatók számára, ha szabad kérnünk...

Az agysejtecske a füle botját se mozgatja, teljesen érthetetlen ez, kedves hallgatóim, próbáljuk csak meg újra.

— Tessék valamit szólni a mikrofonba, kérem... Nem, kedves hallgatóim, úgylátszik minden fáradozásunk meddő marad, kérdezzük csak meg a hypofizist, mi van ezzel az agysejttel, figyeljük csak, mit válaszol a hypofizis, kedves hallgatóim:

— Ne fáradjanak kérem, az a Truman lelkiismerete! Süketnéma!

GERGELY MIKLÓS.

Hosszabb életű lesz a telefonkészülék

— Nem szerelő elvtárs, nem megyek nyugdíjba... Ha nem is vagyok fiatal, hála az újításoknak, a hangom ma is a régi...

Almaszüret ebadtáéknál...

HALLÓ!

— Gyere fel, a városi vonalon keresnek!

HUBÁÉK BÁNATA

— Fúrnak, fúrnak kérlekalássan, de semmi örömünk sincs benne...

Imperialista önkritika

Egyre több panasz érkezett az amerikai gangster és egyéb gyilkos, brutális filmek ellen, ezért a hollywoodi főnökség elhatározta, hogy okul a multakon és a következő módosításokat rendelte el:

1. Amerikai filmen többé gyereket nem szabad gépfegyverrel agyonlőni. Erre a célra elég a revolver is.

2. Ha nőket vernek, kínoznak a filmen, a jelenetnek nem szabad kétszáz méternél hosszabbnak lenni. Már magának a látványnak. Elvégre azért találták ki a hangosfilmet, hogy sóhajokat, nyögéseket, hörgéseket, sikításokat is lehessen hallani. Valamit a közönség fantáziájára is kell bízni.

3. Ha a hősnő fejberúg egy sebesült férfit, elég két-három rúgást bemutatni. Azután már csak a nő eltorzult, dühös arcát kell fényképezni, a többi a közönség fantáziájára van bízva.

4. Emberfejet nem szabad teljesen szétverni még puskatussal sem. Tessék pezsgősüveget használni, mert a pezsgő kellemes gondolatokat is ébreszt a nézőben.

5. Ha a hős ököllel veri a nő arcát, eltöri karját, lábát, vagy bármelyik más, tetszésszerinti testrészét, ha kicsavarja a nyakát, mert féltékeny rá, vagy bármely más okból, feltétlenül úgy kell megjátszani a jelenetet a férfiszínésznek, hogy arca, szeme, sajnálatot, szomorúságot fejezzen ki. Látszani kell rajta, hogy nem szívesen csinálja a dolgot.

6. Hullarablási jelenetnél meg kell büntetni a rablót. Lehetőleg annak kell kiderülnie, hogy a rabló csalódik, mert csak kevés érték volt a halottnál. Ilyenkor legegyszerűbb a hamis gyöngysor használata.

7. Az olyan jeleneteknél, amikor azt mutatjuk be, hogy a kommunisták gyerekeket esznek reggelire, lehetőleg néger gyereket használjunk fel, nehogy a néző a gyereket sajnálja, mert ezzel ellenkező hatást váltunk ki.

E sorok írója ajánl még egy utolsó pontot:

8. Egészen szörnyű eseteket ne vigyünk filmre. Így például azt sem, hogy mi lesz, ha egyszer a nép a kezébe kaparintja egy filmproducer nyakát...

K. P.

DIADALMAS BÉKEHARC

Pax: Ilyen szövetségesekkel győztesen vívom meg a harcot!

KÉSŐI VENDÉG

Írta: Tabi László

Történik Bordás Gyula tanácstag hivatali szobájában.

Apafy (benyit): Szabad?

Bordás: Tessék, tessék . . . Még itt vagyok.

Apafy (belép): Jóestét kívánok. Bocsánat, hogy fogadóórák után . . .

Bordás: Jóestét. Miben lehetek szolgálatára?

Apafy (odamegy Bordás asztalához): Én harminckét esztendőn keresztül ültem ezen íróasztal mellett.

Bordás: Igen? Dehiszen ön akkor Apafy Kornél ügyosztályvezető tanácsnok.

Apafy: Nyö! Nyö ügyosztályvezető tanácsnok. Nyugdíjaztak. Egyébként honnan tudja?

Bordás: Az egyik fiókban találtam néhány névjegyet. Minek köszönhetem a szerencsét?

Apafy: A lelkiismeretemnek. Tudja, eszembejutott, hogy maga most leül az íróasztalom mellé, amelyen ott vannak a színes ceruzák, a pecsétek, a telefonkészülék, csengők, bélyegek, festékpárnák, tollak, űrlapok, kérdőívek, satöbbi, satöbbi, satöbbi . . .

Bordás: Igen. Na és?

Apafy: Leül, de nem tud mit kezdeni az íróasztallal.

Bordás: Egy hete vagyok tanácstag. Azt hiszem, elég jól végzem a dolgom. És főleg egyszerűen.

Apafy: Egyszerűen! Ez olyan, mintha valaki azzal dicsekedne, hogy egy pompás hangszeren el tudja játszani a boci-boci tarkát. Egyszerűen! Tudja maga, mit lehet kihozni ebből a hangszerből?

Bordás: Tudom. Ismerem én ezt a hangszert, hallgattam a hangját eleget. Nem nagyon tetszett.

Apafy (nevet): Hát az lehet. Hallgatni nem lehetett valami gyönyörűség. Hanem játszani rajta! Az más ám. Ha megtanulná a legegyszerűbb fogásokat, rájönne az ízére. Bejön például valaki, előadja az ügyét. Mit csinál ön?

Bordás: Meghallgatom.

Apafy: Jó, jó de **közben** mit csinál?

Bordás: Közben? Mit csinálnék közben?

Apafy: Tehetségtelen. Az ember közben — ha ismeri a hangszert — kezébe veszi ezt a papírvágó kést és a körmét pucolja vele. Azt kérdezi miért?

Bordás: Azt kérdezem csakugyan, miért?

Apafy: Mert ebből nyilvánvaló, hogy ami neki életbevágó fontos ügy, amit ő dadogva és hebegve előad, az nekem maga a tömény unalom, a sűrített érdektelenség. És ezt az illetőnek tudnia kell, kedves barátom. Azt kérdi, miért?

Bordás: Csakugyan. Miért van erre szükség?

Apafy: Botfülü, reménytelenül botfülü. Hát mi a hatalmam alapja, ha nem az, hogy ami neki vérbe és húsbavágó probléma, az nekem érdektelen fecsegés, ami neki az élő élet, az nekem egy akta csupán, egy papírlap, egy ügydarab a sok közül. Látja, ezért kell a körmöt piszkálni.

Bordás: Nagyon érdekes. Ez sohasem jutott volna az eszembe.

Apafy: Pedig milyen egyszerű, nemde? Vagy vegyük például ezt a pecsétnyomót itt. Egyetlenegy szó van rajta: „Engedélyezem". Felemeli, mintha rá akarná nyomni a kérvényre. De, amikor a keze fent van a levegőben, megáll és a szeme sarkából megfigyeli az illetőt. Micsoda élvezet! A pánciens ott áll dülledt szemmel . . . még pislogni sem mer . . . verejtékcsöppek a homlokán . . .

Bordás: Nagyszerű szórakozás lehet, Apafy úr.

Apafy: Várjon! A pecsétet a levegőben tartja néhány pillanatig, aztán leteszi és így szól: „Most látom, hogy egy referens aláírása még hiányzik. Jöjjön mához két hétre". Maga persze fogja a pecsétet és rányomja a kérvényre.

Bordás: Hát mi tagadás . . .

Apafy: Így aztán persze elveszti a pácienst. De az én páciensem még sokszor visszajön ám! És egyre alázatosabb, egyre görnyedtebb, mert egyre inkább érzi, hogy én vagyok az atyaisten, kezemben van az egzisztenciája, az egészsége, a gyermeke jövője vagy mit tudom én milyen ügyben görnyed . . . A mi hatalmunkat pecsétnyomók, színes ceruzák, az akták jelentik. És a hatalom jó érzés! Tekintélyt, megbecsülést jelent. Mondja, hogyan akar maga tekintélyt szerezni?

Bordás: Végre egy kérdés, amire felelni tudok. Tekintélyt sehogy. Megbecsülést is csak annyit, amennyi minden tisztességes dolgozó embernek kijár. Tudja mit mondok magának Apafy úr? Én az íróasztal mögött ugyanaz az ember vagyok, aki az íróasztal előtt voltam . . .

Apafy: Szegény pecsétnyomóim, csengőim, bélyegzőim . . . árván maradtak. Legalább ezt a szép fehér csengőt használja néha . . .

Bordás: Azt megtehetem. (Csenget, a belépő hivatalsegédhez): Asztalos bácsi! Dobja ki ezt a nyugalmazott csibészt!

A bűvészinas is halad a korral . . .

— Mondd óh nagy varázsló, ez szellem?
— Ugyan apafej! Hőpalackból forró tea!

(x)

A Wall-Street színhá...

A londoni statisztikai hivatal igazg... ügyes propagandaötlete

— Tetszik tudni miniszterelnök úr, egyetlen emelkedő grafikonunk volt, azt jó nagyra csináltatom . . .

…fogadja a nyugati diplomatákat

BOLDOG AKTÁK

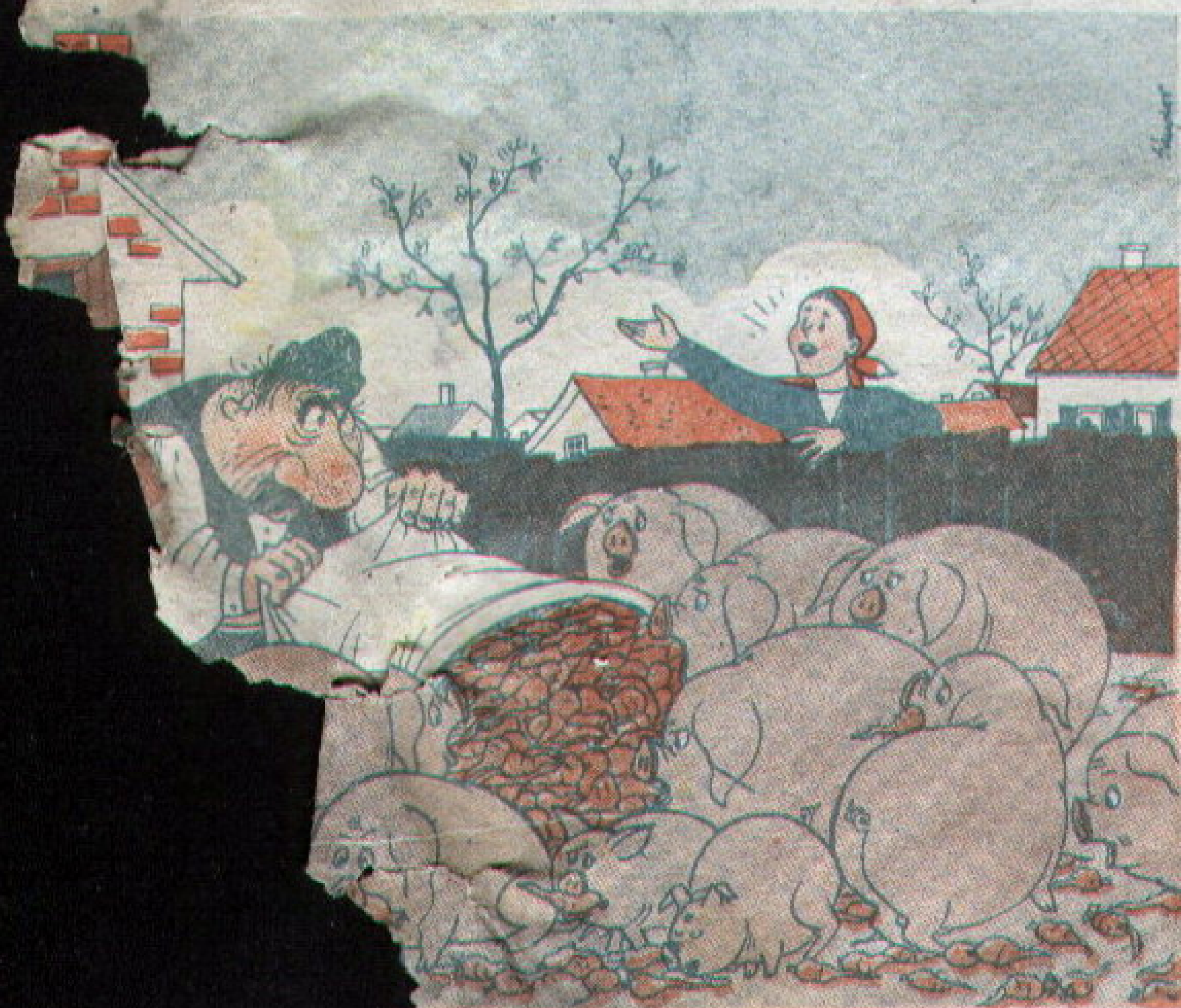

…a befelé menőkhöz: Hát mit mondjak gyerekek, most már öröm

Egyiptomban pusztítanak a sáskák és ágyúval lőnek rájuk. Felhívjuk az egyiptomiak figyelmét erre a legveszedelmesebb sáskára. BEVIN

A H.H.H. találós kérdése: A washingtoni Fehér Ház elnöki lakosztályában található, állandóan panamaalap van rajta és sohasem hazudik, mi az? Megfejtés: A Truman fogasa

Egy orosházi kulák cukorrépával etette a disznait

…eme, hogy a disznóknak adja a cukor-… a jövőévi cukorhiányt.

Dal a régi közigazgatásról

Annó dacumál történt. Egy megyei úr beült a megyeszékhely nagyvendéglőjébe. Ott húzatta magának reggelig. Ott ivott már akkor vele a kasziroskisasszony, a kucséber, meg az egész cigánybanda.

Hajnalban aztán felállította glédába az egész társaságot, a vendéglőst, a főpincért, a pincéreket, a kucsébert, a kasziroskisasszonyt, a prímást, a kontrást, a nagybőgőst, a cimbalmost. Aztán elővette a degeszre tömött tárcáját és kezdte kinyálazni belőle a százasokat, hanem először szigorúan megkérdezte:

— Árvák vagytok-e mindnyájan?

S összehúzott szemmel nézett végig a társaságon.

— Mért, méltóságos uram? — hökkent meg a cimbalmos.

— Azért fiaim — mondta jóságosan a méltóságos úr —, mert az árvák pénzét kapjátok…

KISÉRTETEK az éjszakában

Megfigyeltem, hogy az utóbbi időben szombat esténként negyvenfokos szórakozási láz dühöng a pesti emberekben, s ez úgy nyilvánul meg, hogy az asztalra vadászó szórakozni vágyók kis csapatokba verődve vándorolnak végig minden olyan zárt helyet, ahonnan zene és füst szűrődik ki, míg valahol a sors vagy a főpincér kegye rájuk mosolyog s néhány diszkréten odasúgott froncsi ellenében beállítanak számukra egy hokkedlit a ruhatár mögé vagy a zongora alá. Hallottam, hogy az új idők szele az éjszakai életből is kiseperte a régi fülledt szellemet és egészséges, friss levegővel frissítette fel a népszórakoztatás című ipart. Kiváncsi lettem.

A mult szombaton aztán én is beálltam a népvándorlásba, aminek következtében a hullámok elsodortak egy Cafe de la Nemtudoménmicsodából Annává szelídített zenés kultúrszalonba. Miután egy pincérnek álcázott nagykövet kihámozott a kabátomból, néhány titokzatos csigalépcső megmászása után elérkeztem utam végcéljához, ahol egy őszülő halántékú őrgróf alámtolt egy esernyőtartószerű valamit, majd „ügye meg tetszik engedni" felkiáltással bepréselt négy kényszeredetten mosolygó vadidegen ember közé. Ezek fehér lével töltött poharak árnyékában elszántan kuporogtak a számukra kiosztott félnégyzetméternyi területen. (Később megkóstoltam egy ilyen hosszú fehéret, — alig kellemetlenebb a fogvíznél.) A körülöttem szórakozva izzadó tömegek figyelme a zongora felé irányult, amely mögül egy joviálisan kopaszodó úr, aki magát a bejáratnál kifüggesztett fotográfiáján megejtő szerénységgel a „dzsessz Chopinjának" nevezi, közölte az egybegyültekkel, hogy „várlak egy speciális okból, amit elmondani szégyen", (de elénekelni úgylátszik nem). Utána egy duplaszájú és szívnyomorító hölgy dalolt nekünk egy Józsiról, aki már nem a régi, mert öregszik és ez meglátszik az alakján meg más téren is, továbbá közölte, hogy a lépcső itt a baj, mert mire szegény öregedő Józsi a szívasztmájával felér a hatodik emeletre, legfeljebb ha lihegni van ereje. Nem értem rá Józsit sajnálni, mert egy másik férfiú került előtérbe, aki a „dzsessz-Chopin" közreműködése mellett kézzel-lábbal eldobolta, hogy mi mindent csinálnak ilyenkor a vadállatok a dzsungelben. Félelmetes volt. Később két vugi-bugi és egy samba között néhány orosz népdal nyugtatta meg a vállalatvezető lelkiismeretét.

Am a népvándorlás tovasodort és így a pár lépéssel odébb lévő „Kedves"-ben csak úgy féllábon állva végigélveztem egy észbontóan vidám jelenetet, amely a házasságon kívüli házasság összes kellemetességeit ecsetelte abszolut egyértelmű, de annál bárgyubb viccek keretében. Ezeket időnként minden átmenet nélkül bespékelt politikai mellékízzel tették még ízetlenebbé.

Tovább nyomozva az új, friss szellemet, innen a szomszéd utcában illatozó „Pipacs" című zenés előszobába tértem be, amely ugyan kisebb „Anna" nevű unokanővérénél, de éppen olyan fülledt. Itt a változatosság kedvéért egy elszánt hölgy búgta bele a konyak- és emberpárás légtérbe, hogy „Hol jártál az éjszaka, Cecilia?" Bár Cecilia nem felelt, mi azért el tudjuk képzelni. A dob mögül viszont egy jobb sorsra érdemes fiatalember (akiről megtudtam, hogy üres óráiban sebészorvos) közölte, hogy „Bú, boci bú, az élet szomorú". Később diszkréten áttért az idegen nyelvekre és további meglepő bejelentéseit eredeti aranykézutcai angolsággal tette meg.

Az emberek pedig kuporogtak, izzadtak, elszántan hallgatták az emeletes ostobaságokat, időnként a tánc ürügye alatt behúzott hassal körülcsoszogták a zongorát, és a harmadik konyak után a levitézlett földbirtokos érzelmesen súgta az államosított nagykereskedő fülébe a nagy kérdést: Hol jártál az éjszaka, Cecilia?

Bú, boci, bú, ez bizony szomorú dolog. Mert szórakozni jó, szórakozni kell, szórakozni vidám és kellemes dolog, de nem lehetne ezt valahogy emberhez méltóbban csinálni?

Németh Zoltán

— Láttad a Berlin elestét? Hogy tetszett?
— Ne nézd meg. Elmegy a kedved az egész háborútól.

TANÁCSVÁLASZTÁS ELŐT

Rakocsáné nem megy le

Tanácsválasztói lakógyűlés volt tegnap a házunk udvarán, lent volt az egész ház, még a kisgyerekek is, egy lakó kivételével. Mondjuk meg őszintén, hiszen egymásközött vagyunk, az az egy lakó, aki nem ment le, Rakocsáné volt. Ötvenhat lakó lement, de ő, az ötvenhetedik, mármint Rakocsáné nem ment le. Nem azért, mert a legjobb barátnője, Pacalyné, egy nyugalmazott magánbankár felesége és mindig a fülébe suttog neki mindenféléket, ő maga mondta, hogy nem azért, nem is azért, mintha a volt csendőrszázados sógora befolyásolta volna, ő maga hangsúlyozta, hogy ilyesmiről szó sincs. Nem ment le egész egyszerűen azért, mert egy kicsit meg volt fázva úgye és az őszi esték már csípőskések úgye. Emberek vagyunk úgye. (Ezt is ő maga konstatálta.)

A lakógyűlés tehát elkezdődött az ötvenhat lakóval, de Rakocsáné nélkül. Rakocsáné ott ült az ablakban a lehúzott roletta mögött és tüntetően nem figyelt az udvarból felszűrődő hangokra.

A felviharzó tapsra mindig boszszúsan összerándult Rakocsáné.

— Ohüm — mondta. — Tapsolnak, tapsolnak. Hát csak tapsoljanak.

Akkor megütötte a fülét egy szó lentről, a bürokráciáról mondott valamit az előadó, hogy hogyan volt eddig és hogy milyen lesz majd a tanácsban az ügyintézés, bürokrácia nélkül. Rakocsánét abszolute nem érdekelte a dolog, mert ő nem politizál úgye, de azért kinyitotta egy félujjnyira az ablakot, mert neki is van egy ügye, ami évek óta húzódik és úgye... Az ablakon beáradt a hűvös őszi levegő és Rakocsáné torkában találkozott a huszonkétfokos szobai levegővel. Kínos találkozás volt, Rakocsáné elkezdett krákogni tőle, de csak arra ügyelt, hogy meg ne lássák lentről, hogy ő figyel, mert még azt gondolnák azok ottan, hogy érdekli őtet, pedig őtet abszolute nem érdekli úgye.

Már be is tette volna az ablakot, de akkor az előadó valami parkról kezdett beszélni, amit a közelben csinálnak, hát kinyitotta még egy hüvelyknyire az ablakot, mert a park, az más, az régi szívügye volt Rakocsánénak, szeretett volna délutánonként kiülni egy olyan kis parkocskába a környéken, a kötéssel meg a kutyuskával, dehát eddig nem volt parkocska a környéken. Ezt az egyet még meghallgatta, elégedetten bólintott, bár őtet nem érdekelte az egész, aztán be akarta csukni az ablakot, mert megizzadt a fűtött szobában és kintről csak úgy süvített be az őszi szél, de nem lehetett becsukni, hanem ki kellett nyitni még egy hüvelyknyire, mert lent megkezdődött a kultúrműsor, azt a szép dalt énekelte a kar a Szabad szélből, amit Rakocsáné úgy szeretett és egymás közt vagyunk, valljuk be őszintén, Rakocsánénak nem olyan jó már a füle.

Mit cifrázzam a dolgot, megmondom őszintén, mire a harmadik jelenetet játszották odalent, már tárva-nyitva volt Rakocsáné ablaka, amikor meg a csasztuskákat énekelték, úgy kihajolt, hogy majd kiesett az ablakon.

Szóval végeredményben Rakocsáné éppúgy végighallgatta a lakógyűlést, mint a többiek; csak nem tapsolt, mint a többiek, mert ő nem politizál; és a többiek nem kaptak náthát, mint ő, mert felsőkabátban hallgatták végig a gyűlést az udvarban, Rakocsáné pedig egy szál blúzban könyökölt ki a fűtött szobából a fűtetlen udvarra.

Ludas Matyi: Nézzétek eddigi eredményeinket és nem kétséges ... fogtok szavazni!

A tengeribeteg kulák

— Mi baj Zsiros uram?
— Tengeribeteg vagyok.
— Mitől?
— Attól, hogy a dolgozóparasztok tömegesen kötik a szállítási szerződést a tengerire.

Pesti ember töprengése

Nem tudom, ki idegesit jobban, az a piszok fráter, aki beleszuszog a nyakamba és olvassa a villamoson az ujságomat, amit a kezemben tartok, vagy az a gazember, aki, ha mellette ülök és olvasom az ujságját, képtelen egy pillanatig nyugodtan ülni, úgy, hogy táncolnak a betük a szemem előtt?

Angol—amerikai—kubai—beneluxi javaslat a koreai kérdés rendezésére

Az ENSz közgyűlésén az angol, amerikai, kubai és beneluxi főmegbizottak az alábbi javaslatot nyujtották be a koreai kérdés rendezésére:

1. Az amerikai hadsereg csak addig marad Koreában, amíg helyre nem állítja a békét olyan helyeken is, ahol még béke van.

2. A koreaiak kötelesek kártérítést fizet... tében tönk...

3. Koreáb... ján kell ... és a Coca C...

4. Biztosí... reaiak ne sz... szer az orsz...

5. A földre... szacsinálni, ho... földéhségét k... reai annyi földe... csak akar.

A javaslatokat az... gépe helybenhagyta... népnek lesz még ho... szava.

A politikai humor harcba indult

Ludas Matyi azt üzeni

Sz. Z. E., Miskolc. Ezek a versek nem nekünk valók.

R. J., Beled. A vizes tej és tejes víz ügyében nem vagyunk szakértők. Levelén jót mulattunk. Üdvözöljük.

Fenyvesi K. Bp. Igaza van, ha úgy találja, hogy túl sok főhercegi és hercegi utcánk van. Reméljük, hogy a tanácsok majd ezt a kérdést is rövidesen rendezik.

B. I. „Próbálkozó". Ez a próbálkozás sajnos nem sikerült.

F. S., Ghidigani. Mulatságos, ügyes írás, de még nem üti meg lapunk mértékét.

Mogürt K. L. Ha a Külkereskedelmi Minisztérium régi és új épülete közötti labirintusokban oly könnyű eltévedni, legjobb, ha a vállalkozó szellemű munkatársak pokróccal, élelemmel és borotválkozó készülékkel szerelik fel magukat, mielőtt útrakelnének. De útmutató táblák alkalmazása sem volna rossz.

L. J., Nagyszalonta. Kedves, őszinte kis vers, de nem érett a közlésre.

P. B., Bp. „Nem vagyok babonás" című cikke sajnos nem alkalmas a közlésre.

K. I., Cegléd. Köszönjük a kedves, vidám verset és üdvözöljük.

Nem közölhetők: Sz. D., Kiskunhalas, B. J., Debrecen, E. K. A., Bp., Ó-utca., W. I., Bp., Múzeum-u., B. Zs., Békés, T. K., Kispest, Sz. S., Bp., Kőbányai-út, Dr. F. I. L., Bp., VII. ker., Sz. F., Miskolc.

Tejes az öröm a legifijabbaknál

A főváros sok új tejkor...

...NEK NEM SZABAD LENNIE

Kasso-Kaján folytatólagos, rajzos kritikája termelésünk és kultúréletünk néhány hibájáról, azzal a céllal, hogy ezek a hibák mielőbb megszűnjenek.

...sz kardja

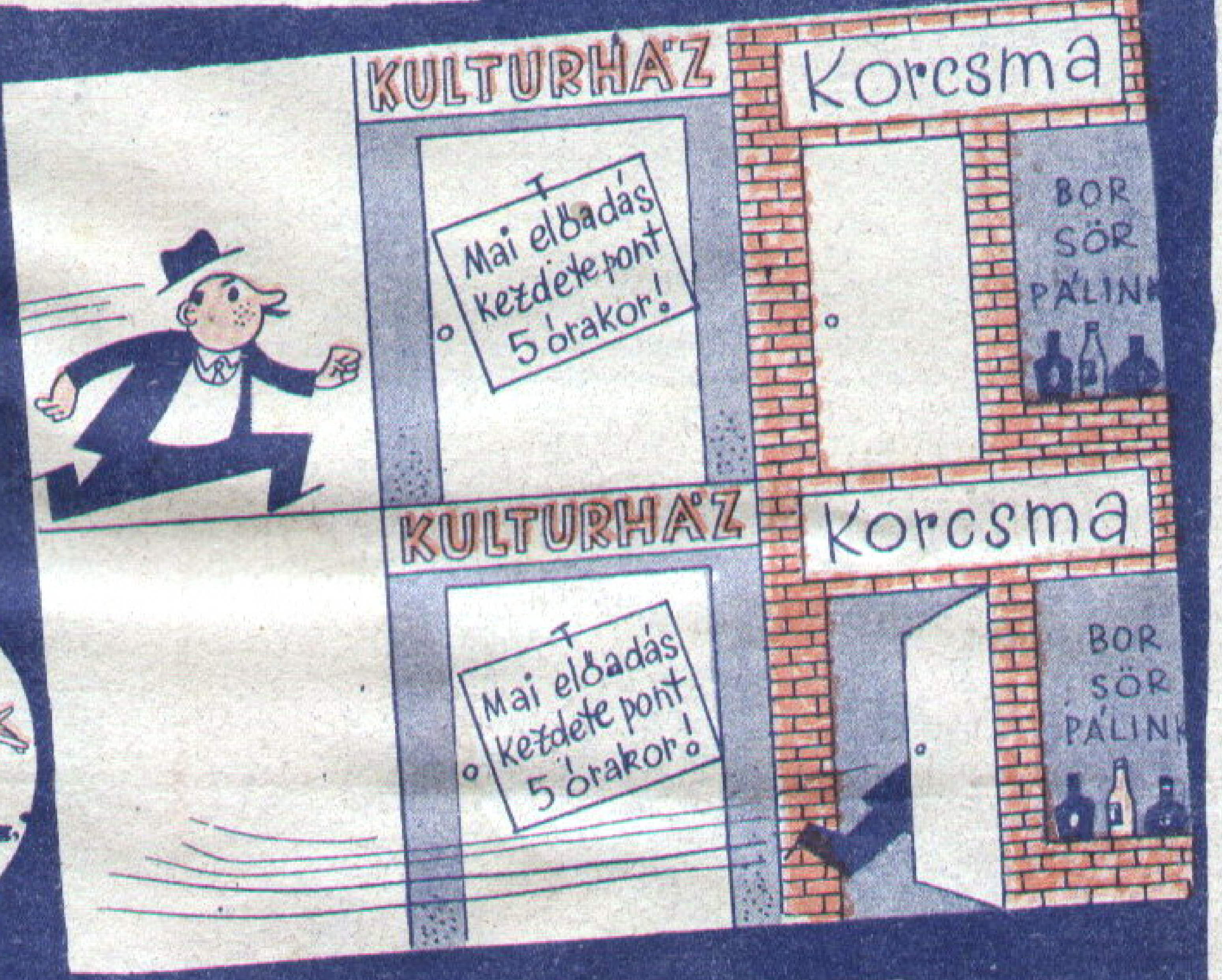
Dekorálás, ahogy az néhol történik.

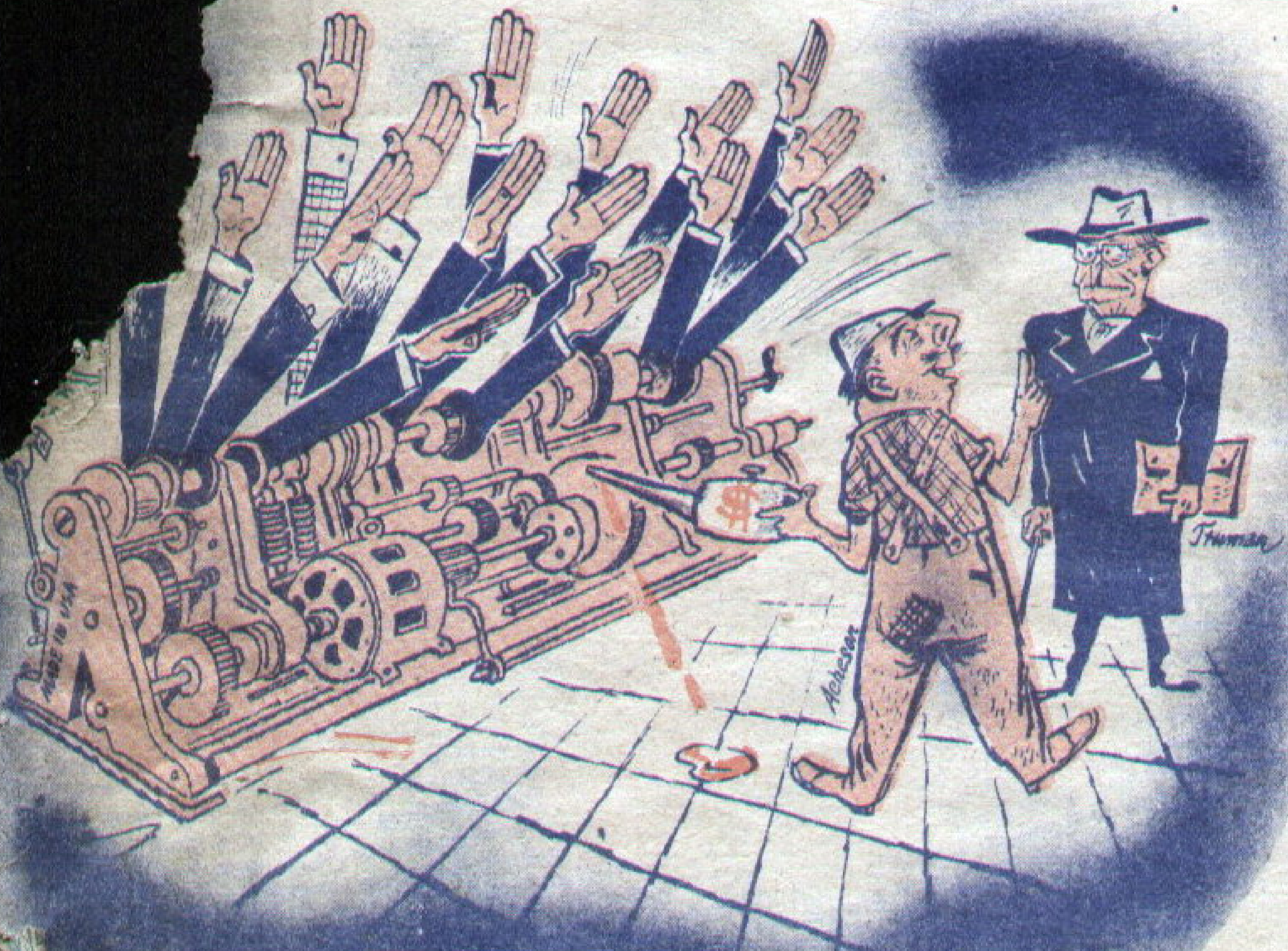

...SA-szabadalom: ENSz-szavazógép

...heson: Jó kis készülék ez, elnök úr, csak nem szabad sajnálni tőle az olajat...

Ott nem hagynák békén...

— Olvastad, hogy néger létére Ralph Bunche megkapta a Nobel-békedíjat?
— Próbáljon szobát kapni néger létére egy washingtoni szállodában!

...PERIALISTA ...radó

„Le a bürokráciával!"

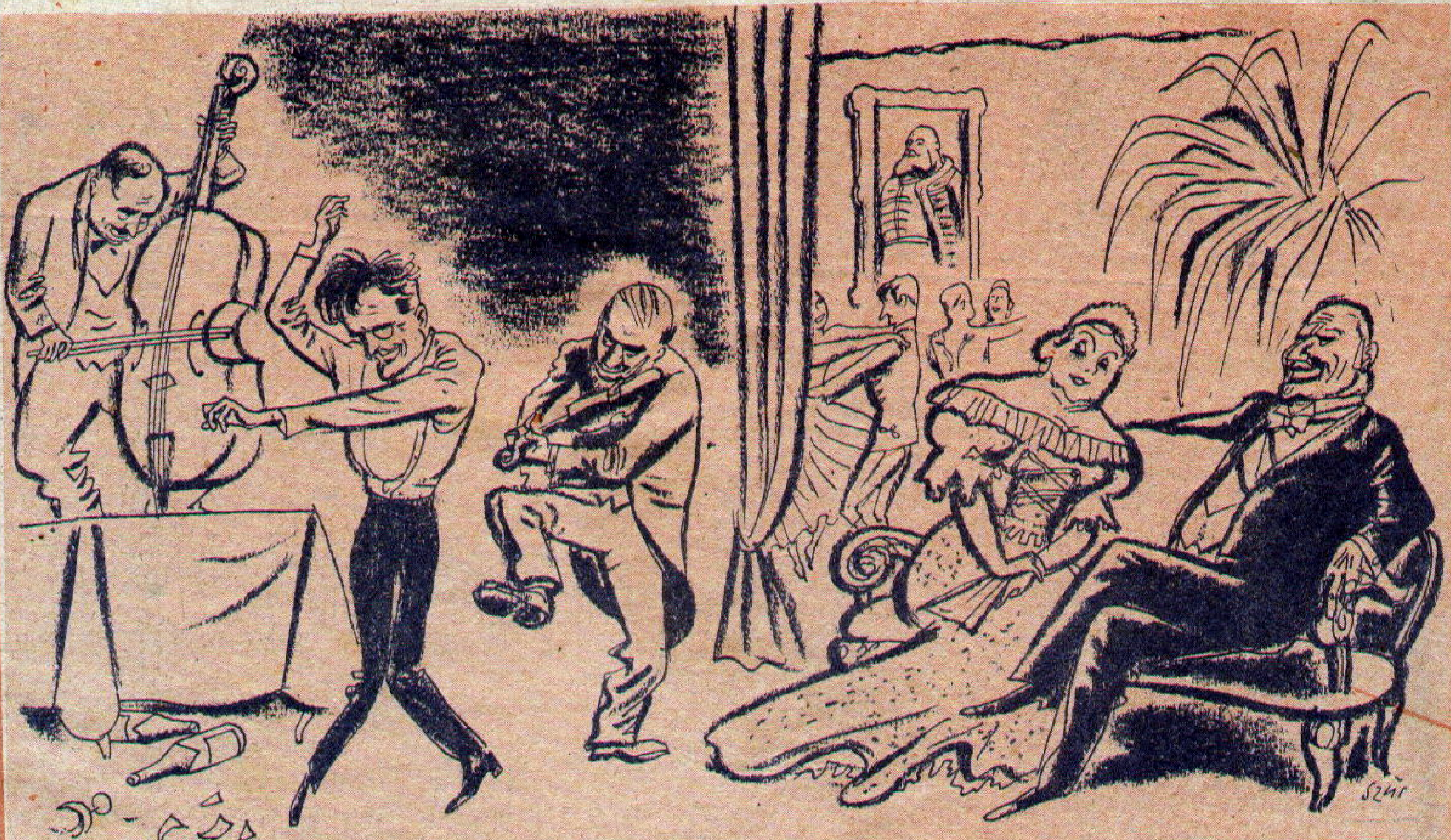
című pályázatunkat, melyet lapunk ez év május 19-én megjelent számában hirdettünk meg, lezártuk. Pályázatunkra nagyszámú és érdekes anyag érkezett, sajnos azonban, helyhiányunk miatt a beküldött pályázatok egy részét nem közölhettük. A pályadíjak odaítélésénél azonban a közlésre nem került pályaműveket is figyelembe fogjuk venni. A pályázat eredményét lapunk 45-ik számában fogjuk közzétenni.

Ludas Matyi

Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ
Kiadja a Szabadság Lapkiadó vállalat.
Felelős kiadó: GOLÁCS ERNŐ
Szerkesztőség: Budapest, V., Honvéd-utca 10. Telefon: 127—750, 128—031.
Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3. Telefon: 143—012, 143—017.
Nyomatott a Budapesti Szikra Nyomda offset-körforgógépén V., Honvéd-utca 10.
Felelős nyomdavezető: Radnóti Károly

Igy volt!

— Mit szól hozzá főispán uram, hogy tud mulatni az öcsém! Rá is ment az apai örökség...
— Annyi baj legyen! Majd jelöljük a megyénél...

BOLONDOKHÁZA

(Történik az egyik washingtonkörnyéki bolondokházában.)

JACK (ápoló, betaszigál egy férfit): Erre uram, erre! Itt van a Fehér Ház!

ELEGÁNS ÚR: Kikérem magamnak! Azt hiszi, nem tudom, hogy a bolondokházába hoztak?

JIM (ápoló): Ki ez, Jack?

JACK: Bolond. Azt mondja magáról, hogy ő Truman.

JIM: Itt a kényszerzubbony.

JACK (ráhúzza az elegáns úrra): Tessék elnök úr. Méltóztassék befáradni a gumilakosztályba.

ELEGÁNS ÚR (ordít): Bitangok! Ezért meglakoltok! Én Harry S. Truman vagyok, az Egyesült Államok elnöke!

JACK: Nyomd be gyorsan a cellába!

JIM: Zárd rá gyorsan az ajtót!

JACK: Igy. Most már nem tehet kárt senkiben.

JIM: Te Jack... Izé... Én félek... Hátha mégis Truman volt?

JACK (szomorúan legyint): A! Nincs nekünk olyan szerencsénk...

A Lengyel Hadsereg Napján

Petőfi: 1848-ban együtt harcoltunk a magyar szabadságért, Bem apó, most ünnepeljük együtt a hős lengyel hadsereget!

Méltatlankodás

A nagytőke: Micsoda? Azt mondják, hogy az én kezem benne van a Duclos elleni merényletben? Kikérem magamnak!

Kultúrfront

A „fene" védelmében

A Rádió Ujság legutóbbi számában birálatot közöl a Rádió október 7-iki politikai kabaréjáról. Ez a birálat elismeréssel illeti a műsor konferálóját, aki véletlenül velem azonos és egyben zárójelben megrója azért, mert „szükségtelenül túl gyakran használja a „fene", „nyavalya" stb. kifejezéseket."

Jól tudom, hogy nem izléses és nem finom dolog, ha az iró vitába száll a kritikával. Ezért nem tiltakozom a konferánszomat ért dicséret ellen. de úgy érzem, hogy a „fene" védelmében szót kell emelnem. mert ki a fene védje meg a fenét, ha én sem.

Ugyanis az a megfigyelésem, hogy az egész kérdés bizonyos fokig általánossá vált, mivel az utóbbi időben a feneellenes hangulat határozott irányt vett a ló másik oldala felé. Az az érzésem is van, hogy ez a túlzásba hajló hangulat bizonyos esetekben és bizonyos fokig mintha két forrásból táplálkozna: az egyik forrásban az igényesség és a nyelvi puritanizmus tiszta vize csörgedez, mig a másikban a polgári finnyásság zavaros vize folydogál, mely fölött ott lebeg a gyerekszobában sürün használt „pfuj, Tommy, nem szabad" nyomasztó emléke.

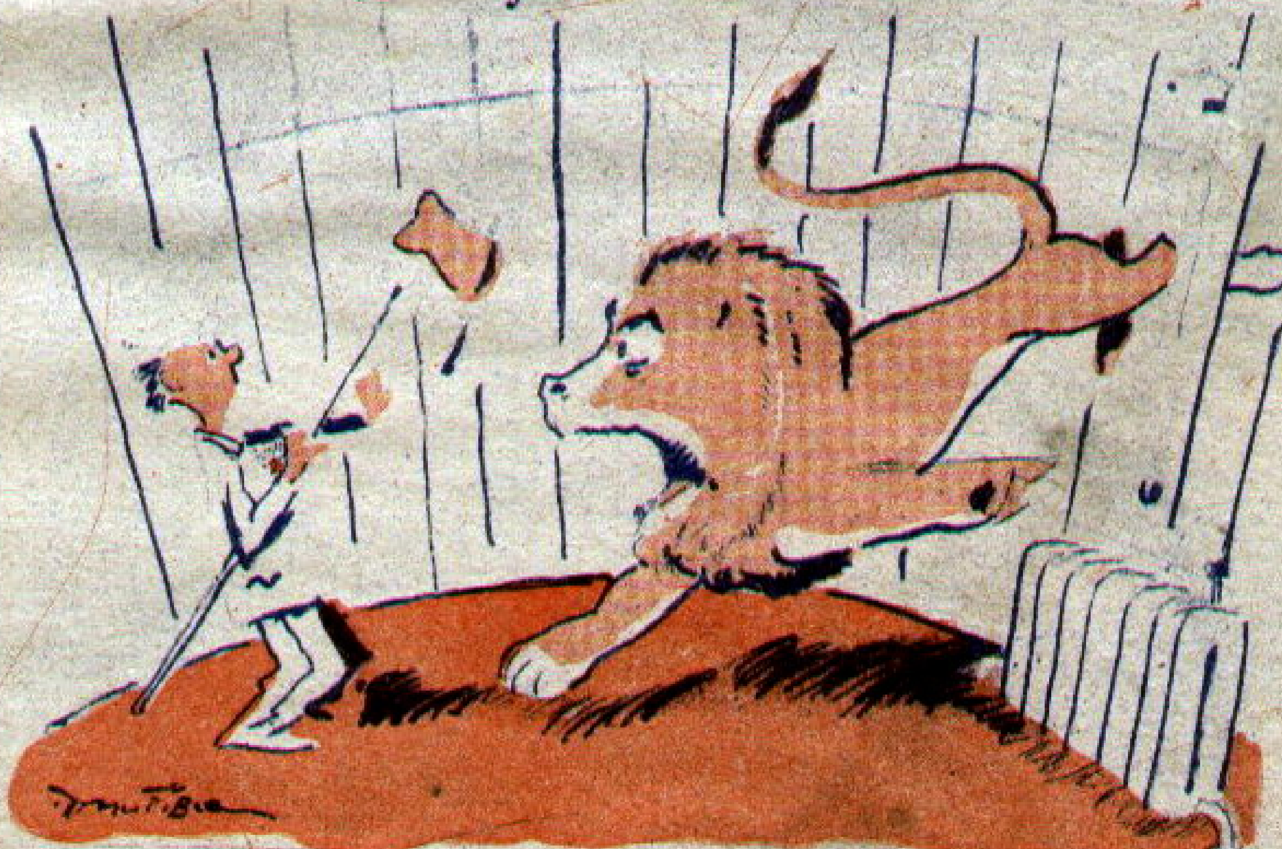
Nem szeretném, ha félreértenél, nyájas olvasó, én magam sem kedvelem az ocsmány és trágár beszédet, amely meglett embereket kamasz hangulatokkal óhajt birizgálni. Nem szeretem a durva beszédet és nekem sem volt kellemes például, amikor a napokban a villamoson egy úr azt mondta nekem, hogy úgy vág szájon, hogy a fülem az orromon jön ki. Sokkal kedvesebb lett volna, ha azt mondja például: „Ej, ej, te kótyonfitty, mindjárt megbubollak!" De nem mertem a nyelvtisztaság érdekében ilyen javaslatokat tenni, attól való féltemben, hogy valóban szájonvág, azazhogy ajkon legyint.

Egyébként az inkriminált szöveg gondos átvizsgálása után, abban egyetlenegy „fené"-t találtam, „nyavalyá"-t pedig egyet sem. A „fene" szót pedig akkor használtam, amikor a háborúra uszitó nyugati diplomatákat a fészkes fenébe küldtem. Hát tessék megmondani, hogy hova küldjem őket? A csudába, vagy a manóba? Hogy őszinte legyek, én még a fenét is keveslem és kiváncsi vagyok, mit szóltak volna ahhoz, ha valóban odaküldöm, ahova szivem szerint küldeni szeretném őket.

Bizony, kedves olvasóim, az iró is ember és elfogja az indulat, néha olyan szavakat is használ, amelyek nem egészen szalonképesek. Igy volt ezzel az én kitünő kartársam, Shakespeare Vilmos is, aki számtalanszor használt leirhatatlan szavakat, részben indulatában, részben pedig azért, hogy a köznép beszédét jól jellemezze. De hivatkozhatnék Aristophanestől Balzacon, Heinén, Goethén keresztül Petőfi Sándorig, aki például úgy gyülölte a németeket, hogy a róluk alkotott kifejezéseit én leirni se merném. És akkor még nem is beszéltem Rabelais mesterről, akit bizony nagy kockázat lett volna mikrofon elé ereszteni. De nem folytatom, inkább magamba szállok és ajánlok egy ötvenszázalékos egyezséget. Lemondok a „nyavalyáról", amelyet amúgysem használtam és hagyják meg nekem a „fenét" azokra az esetekre, amikor nagyon mérges vagyok. Kérem továbbá, hogy a jasszkifejezések közül jellemábrázolás céljaira a „nyikhaj" és „pacák" szavakat részemre kiutalni szíveskedjenek. Ha ez sem megy, akkor megigérem, hogy teljes mértékben a javulás útjára térek és a jövőben csak igy fogok irni: „Churchill, ez az idős gézengúz, ismét háborúra uszitott, hogy a kakas csipje meg!"

Gádor Béla.

Téli idény az Állatkertben

— Ez magának trópusi hőmérséklet?! Hívja ide az Ü. B.-titkárt!

Törökök, ha este imádkoznak

— Te Celal! Nem arra, van Mekka!
— Tudom. De erre van Washington!

Ludas Matyi a GANZ-HAJÓban

NAPOS OLDAL

Amit a Duna mesél

A humorista, az író, a cukrász, a tyúkszemvágó s általában az ember számára semmi sem lehetetlen. A humorista például egy kroki kedvéért ma tüzet nyel mint Franci, az abesszin piromániakus s holnap velőig ható derűjével bármelyik halottat visszaadhatja a kisfröccs vagy a meleg pipa számára. Igy hát nincs abban semmi különös, hogy a jó öreg Dunával egy kis diskurzusba keveredtünk, csak úgy lezseren, minden formaság mellőzésével.

Éppen egy készülő tengerjáró oldalát mosogatta Albus-szappan és Triso mellőzésével, mikor megleptük őt s vidoran somolygott, hogy a Ludas Matyitól vagyunk.

— Egy jó viccet szerkesztő elvtársak, — közölte óhaját, de mi leintettük.

— Nézd papa, — mondtuk, — inkább mesélj arról, hogy vagy megelégedve a Ganz Hajóval? Milyen gyerekek ezek? Mi úgy halljuk, rászolgálnak a dicséretre.

— Hát, — susogott a vén patak, máskép van most, mint a kaporszakállú Ganz Ábrahám idejében, abban az időben legszívesebben kiöntöttem volna az egész gyárat.

— Nana, bácsi, — fékeztük az emlékezőt, — s a munkásokat csak úgy a pusztulásba döntötted volna?

— Ej, ej, kölykök, — jött méregbe az öreg s egy kisebb hullámával szájonvágott bennünket, — nem vagyok én Mississippi, de az Ábrist azért megfürdettem volna.

— A fenébe Ábrissal, a szakállas legénnyel, — közöltük kívánságunk, — beszéljünk a máról, bár gyanus nekünk az olyan Duna, amelyik már Szent István lábát is megfürdette vala.

Szánakozva nézett ránk az öreg s mormogta:

— Ugy látom, lenézitek az öregeket. Tegnap is volt itt egy röpgyűlés a parton, értettem annyira a szóból, mint néhány lógó, csellengő alak.

Na, gondoltuk, kedvére járunk a fiatalokra aprehendáló vénségnek, mit tudjuk, nem apad-e ki holnap az öreg salabakter.

— Mi nem bírjuk ezeket a hajós ifiket, — állítottuk bőszen, — felvágnak, szájaskodnak, és sehol semmi.

— Miii? — s hullámaival fenyegetve intett felénk, — jóval jöttök! Rengeteg békekölcsönt jegyeztek, sztahánovistáik számlálhatatlanok és sportban, kultúrában vezetik a frontot.

Ezt ugyan tudtuk, de azért tovább ugrattuk a fölhevült hullámokat. A Duna azonban nem hagyta magát.

— Nézzétek, — mondta — épp itt jön a kis Csizmadia, csoda srác. Mint egy szilvamag, akkora, de nagy lakli létrák tanulhatnak tőle.

Tényleg jött egy emberke, alig volt nagyobb, mint a jelvénye s egy halom boxolót tanított kesztyűbe dudálni, mert hogy az öklöző gyerekek a társadalmi munkát, a mozgalmi munkát s mindenféle hasonló munkát messzire kerülik.

— Aztán ismeritek-e — lelkendezett tovább — az öreg Jánosikot, a magkészítőt? Wág bácsit, meg Gyolait, az öntőt? Csudagyerek ez a Gyolai, csak az a baj, hogy szereti a tütüt.

— Tütü? — néztünk kérdően rá.

— Tütü, tütü — vált ingerültté, — hát a Schiller, a Kadar, a Rizling, a Verpeléti a tütü. Mennyivel jobb öntő lehetne, ha Duna-vízzel vagy artézivel élne. De azt még ki lehet heverni — folytatta, — hanem tudod-e, mi az igazi baj, mi az igazi baj?

— Na-na-na, hullámozd ki végre a vallomást — mondtuk és szorongva vároztunk, mert tudtuk, most mennydörgős menkü, vihar és számum csapdos a nyakunk közé.

— Hát profilirozni kéne, — mondta szakszerűen s megkínálta nyakunkat egy kis szürkészöld lőrével, — hajógyár létünkre még jó, hogy éjjeliszekrényt nem gyártunk.

— Aha — hümmögtünk okosan.

— Gyártunk hidat, tartálykocsit, bányagépet, darugémet, portáldarut, . . .

— Aha — ismételtük, portáldaru.

— Ördögöt tudjátok ti mi az, hogy portáldaru, — közölte kétkedő gondolatait. — Szóval gyártunk egy csomó mindenséget és . . . és . . . (itt finom iróniával hullámzott) hajógyár létünkre hajót is.

— Na igen! — feleltük tudományosan — majd rendbejön a dolog, nem kell beijedni.

— Nahiszen nem is félünk — legyintett fölényesen — de profilirozni kell, kell, kell s minden tenyérnyi helyen hajót kell gyártani.

Ez soviniszta, gondoltuk, ez haza beszél. S tovább léptünk, mert még az úgynevezett Micsurin-telepre is át akartunk lépni, ahol rózsák helyett hidak nőnek s újítások gyorsítják a Körösre, a Tiszára kerülő hidak épülését.

— Én nem vagyok irígy — közölte Duna-papa — elvégre nekik is kell híd, de gyerünk a profilirozással, mert nem tudom mit csinálok.

— Meglesz, — feleltük s viszontlátást köszönve tovább léptünk.

— Mi az, hogy viszontlátásra? — hörgött háborogva Neptun unokája — talán szabadság!

— Szabadság! — köszöntünk s távozóban hallottuk, amint szerelmesen duruzsolta a vén Duna az egyik ifjú hajóleányzónak:

— Na kislányom, na szépségem, na gyöngyvirágom, látod, hallottad, meglesz majd a profilirozás, s akkor csak hajókat, csak az én hajószerelmeseimet ontja majd az én kedves, többszörösen élüzem, Ábrahám nélküli Ganz Hajógyáram.

Nagy S. József

Döme bácsi meg a kevert jóférlék

Megfázott a Döme bácsi. Köhögött krákogott egy darabig, végül bekopogott az üzemi rendelőbe. A doktor kevert port és jó pár napi pihenőt rendelt neki.

Másnap aztán a doktor, akinek valami dolga akadt a telepen látja ám az öreget, amint a csípős szélben jókora kockás sállal a nyaka körül dolgozott szaporán. Nem is állta meg szó nélkül:

DOKTOR: Hallja-e öreg, mit mondtam én tegnap magának?!

DÖME BÁCSI: Betartottam én azt doktor elvtárs. Használt a kevert por.

DOKTOR: Ilyen hamar?

DÖME BÁCSI (ravaszkásan kacsint): Hamar ám, mert a kevert port kevert borral vettem be.

DOKTOR: Hát az meg mi?

DÖME BÁCSI: A kevert bor az három deci Kadar, meg két deci Rizling, leittam egy slukra.

DOKTOR: Na és a pihenés? Mért nem piheni Döme bátyám?

DÖME BÁCSI (önérzetesen): Pihenjen a nehézség! Hát ha én pihenek, akkor ki fogja túlteljesíteni a tervet?

Azzal szorosra tekerte nyakán a sálat és tovább kalapált Döme bácsi.

ÁRNYÉKOS OLDAL

Fekete-fehér, igen-nem . . .

Na, azért az öröm ne szállja meg az olvasó lelkét, sajnos nem játszunk társasjátékot, mert az öntödei selejtről lesz szó, amely hol fehér, hol fekete.

A fekete selejt sem azért fekete, mert elfeketítette egy spekuláns, hanem mert így becézik az öntés után jelentkező hibákat, az öntött anyag külső zűrjeit, az áruló jeleket, amik méltó selejtté fuserálják a munkát a legkézenfekvőbb selejt-elszámolásra.

A fehér selejt már különb. Itt belső leprájáról van szó, csak az esztergapadon derül ki, hogy likacsos a henger, mint a reszelő s ezt a munkát a legdörzsöltebb revolverpad sem tudja tökéletessé tenni.

Az öntödei munkánál komoly baj, hogy a műhely segédmunkásai között nem egy olyan akad, aki hamar elpárolog, mert vagy a cúgot találja sokalni, vagy a fizetést kevésnek, vagy a munkát munkának és nincs étvágya az izzó vas bűvkörében élni. Az sem leányálom, hogy az átképzős öntők három nap után ötven év volt tapasztalatait öntik a formákba s kedveit elvükkel a vénmókusok tiszteljék a fiatalságot, mert a fiatalok a jövő, a hatalom és a dicsőség, még akkor is, ha túlsók selejt kerül ki a kezük alól.

Szóval hiba van elég, de azért öröm is akad. Itt van például Wág bácsi, az ország legjobb öntője, kinél a selejt ismeretlen fogalom, s volt tanítványa, Kalmár Lajcsi is öntödei édesapját példázza. És még sok ilyen Wág bácsi akad itt a műhelyben és akad még Kalmár Lajcsi is néhány, de miután selejt is akad jócskán, mégsem teljes a dicséretnek, hanem kívánságnak zárjuk a pár sort, kívánjuk, hogy a Ganz Hajógyári öntők legutóbbi vállalásukat teljesítsék s úgy a fekete, mint a fehér selejtet a legkisebbre csökkentsék.

Milyen ne legyen egy vezetőségi értekezlet?

Ül az alsóhegesztőműhely vezetősége szép kerek körben és eddig nincs is semmi baj. Am az ütemtervet beszélik meg és itt rövidesen kiderül, hogy valami bűzlik, — ha nem is éppen Dániában, miként azt Shakespeare, a kiváló szakspecialista és drámaíró hajdan megállapította volt, — hanem egyes vezetőségi tagok házatáján. Tudniillik az ütemtervről rövidesen kiderül, hogy az bizony derék dolog, áll egy ütemből, meg egy tervből, meg egy jó csomó papirlapból, de hogy ezenkívül még mi mindent tud egy ilyen ütemterv, azt bizony kevesen tudják. A legkevésbé Raad elvtárs, így tehát meglepő, hogy éppen ő tartja a terv-

ismertetést. Ékesszólóan magyarázza meg azt, amit nem ért, egy olyan témakörből, amiről fogalma sincs.

Később a különböző felelősi tisztek betöltésére kerül a sor. Rövid, de velős vita után megállapodnak abban, hogy a következő elvtársak felelnek a következő dolgokért: a kivonulásért felelős: Raad elvtárs, a röpgyűlésért: Raad elvtárs, a népnevelőkért: Raad elvtárs, a munkaversenyért: Raad elvtárs, a szakszervezeti agitációért: Raad elvtárs.

Mi csak arra vagyunk kíváncsiak: eközben ki felelős Raad elvtársért? Mert neki magának biztosan nem jut erre ideje.

Dunántúlon

Ha az ember elhagyja Sopront és jön egy pár kilométert Pest felé, ráakad a Laczkovics-gyártelepre, a Ganz-törzsgyár rakoncátlan és rosszul nevelt fiacskájára.

A Laczkovics-telepet az udvaron található sok giz-gazról lehet felismerni, továbbá arról, hogy gyomlálandó akad a műhelyekben, az irodákban is. Valami különös patópálkodás terpeszkedik a telepen s a sujtásos maradiság már igazán nem passzol az élüzem Ganz Hajó egészséges szervezetéhez.

Röpgyűlés? Ej, ráérünk arra még, — mondja a Laczkovics-telepi Pató Pál.

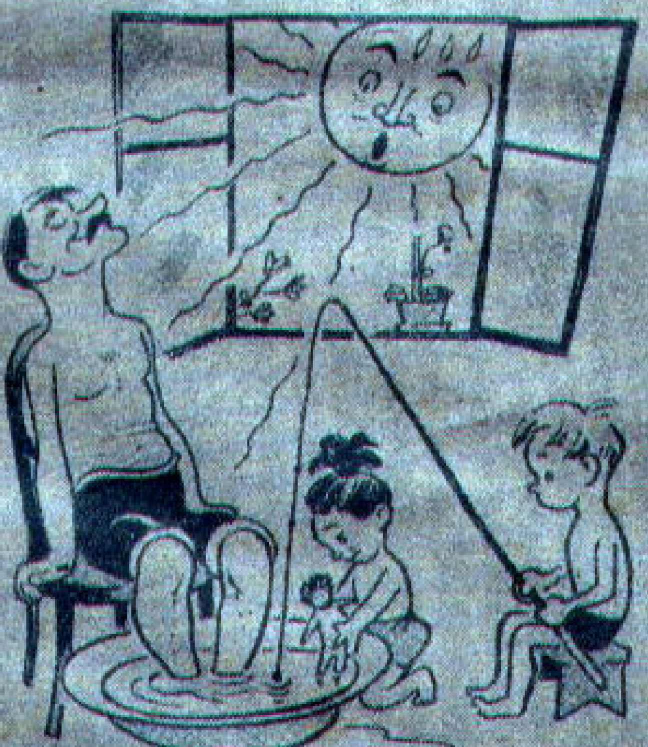
Munkaverseny? Ej, ráérünk arra még, fontos az idejében-blokkolás, reggel, délben, este, amikor csak ott lehet hagyni a jó öreg telepet.

Oktatás, kultúrmunka? Ej, ráérünk arra még, időnk nincsen rá elég, és így tovább.

Eddig van hát a bánat s az erős fogadás, fogadkozás, hogy a Laczkovics is megunja a kullogást s fölfut a törzsgyár színvonalára.

Persze, a Hajógyár sem tenné rosszul, ha káderinvázióval látná el a Laczkovicsot, mert érzésünk szerint kicsit mostohán kezelték a giz-gaz között tengődő, de jobb sorsra érdemes hajójavító telepet.

Harsányan gágog a lúdtalpbetét a riporter cipőjében, míg a tizennégy négyzetkilóméternyi gyártelepet végigjárja. S közben szüntelenül ilyeneket hall, hogy: „Kibírhatatlan ez a zsúfoltság”, meg „Hiába, szűk itt a hely”.

Először gyanakodva hallgattuk az ilyenféléket, de később, mikor egy kicsit kifujtuk magunkat és az izomlázunk is kezdett elmulni, láttuk, hogy nemcsak az öntődében meg a hegesztő műhelyben dolgoznak egymás hegyén-hátán a szakik, hanem a jól működő és nagyszámú kultúrgárdának sincsenek megfelelő helyiségei. Az elmaradhatatlan rossz nyelvek azt suttogják, hogy a sakkrajongó vezérigazgató elvtárs közreműködése folytán még a kevés helyiség elosztása sem történik minden részrehajlás nélkül. Mert amíg a sakkcsapat titokzatos módon mindig otthonra lel, addig a pártmunkás-könyvtár meg a fúvószenekar válogathat a természet lágy öle és a gutaütés között.

A legszebb üdülők és gyógyhelyek állnak a hajógyári elvtársak rendelkezésére. Mégis — nem tudni miért — a hajógyáriak nem sietnek a demokráciaadta mátrai és balatoni örömök felé, hanem otthon üdülnek a konyhában, ahol ózon helyett zsírszagtól dús a levegő, fenyveserdő helyett sodrófa meg nokkedliszaggató mered az égre és a strandot legfeljebb a lavór vagy jobb esetben a mosóteknő képviseli.

Mi, azt tanácsolnánk a vájdling árnyékában üdülőknek: amikor eljön a jól megérdemelt szabadság ideje, ne tétovázzanak soká, usgyi fel a vonatra, robogás a hegyek közé, robogás a Balaton mellé! Egy szép séta a fenyőerdőben, egy jó fejes a hullámok közé, no meg egy bőséges ebéd az uraktól átörökölt luxusszállóban — és mi biztosak vagyunk benne, hogy a következő nyaralásra már decemberben beadják a szakszervezeti igénylést . . .

Jövő héten: Ludas Matyi TATABÁNYÁN